

uvodnik

Mladinsko krščansko življenje

Glavni dogodek letošnjega poletja je bilo nedvomno srečanje verne mladine v Rimu ob priliki jubilejnega leta 2000. Ne mislim v tem članku razpravljati ravno o tem srečanju, saj bo o njem govor posebej, zaustavila pa bi se ob dejstvu, da se tega srečanja ni udeležil skoraj nihče s Tržaškega, z Goriškega pa le manjša skupina mladih. Tudi sama sem se o tem dogodku spraševala in si odgovarjala, da če bi bilo pri nas kaj organiziranega, bi se srečanja nedvomno udeležila, in z mano so soglašali tudi drugi. Ostaja pa dejstvo, da se niti mladi sami nismo zmaknili in se sami organizirali, kot se je verjetno večina mladih, ki so se srečanja udeležili.

Dejstvo pa, da se ravno tega srečanja nismo udeležili, ne pomeni, da smo mladi v zamejstvu duhovno votli, prazni, da nas papež in njegovo globoko sporočilo, posebno pa njegov življenjski zgled oznanjevanja Kristusovega nauka, sploh ne zanimajo. Je že res, da nimamo nobenih bibličnih ali molitvenih skupin, imamo pa duhovne obnove pred Božičem in Veliko nočjo, imamo spokorno bogoslužje na Opčinah, udeležujemo se procesij in tradicionalnih srečanj po župnijah.

O tem lahko najbolje govorim s skavtskega zornega kota, ki pa seveda, naj takoj poudarim, ni edini možen!

Slovenska zamejska skavtska organizacija je namreč edina orga-

nizacija, ki na širši ravni nudi v svoji vzgoji mladine tudi versko-duhovno rast. Ena od štirih glavnih točk Badna Powella, ustanovitelja svetovnega skavtstva, je poleg ročne spretnosti, telesne moči in značajske rasti, tudi duhovna plat. S pomočjo konfrontacije z drugimi skavtskimi konfesionalnimi organizacijami (posebno z italijansko AGESCI), smo tudi mi sestavili vzgojni načrt, ki jemlje v poštev človeka kot posameznika, vključnega v zamejsko stvarnost, v širšo civilno družbo in v katoliško skupnost. Ne mislim seveda na tej stra-

Nataša Gombač: Jesenski motiv (likovni natečaj SKK)

ni opisati tega načrta kot tudi ne hvalospeva organizaciji, ki ima nedvomno tudi svoje šibke točke, želela bi le poudariti pomen te vzgoje. Glavna prednost skavtske vzgoje je ravno v tem, da skuša razviti štiri točke BP (in torej tudi duhovno plat) na različnih starostnih stopnjah. Otrokom, volčičem in volkuljicam, se sporočilo evangelija ponuja prek zgodbe in igre. Otroke učimo sprejemanja sebe in drugih, spoštovanja pravil igre in zakonov džungle po Kiplingovi zgodbi o Mowgliju. Pri starejših članih, izvidnikih in vodnicah, pri katerih je glavno sredstvo metode pustolovščina, pa se duhovna plat kaže v pomoči bližnjemu v težavah, v ustvarjanju skupnosti, ki bo kasneje rastla v klanu, kjer je ključno geslo: služiti, torej dajanje drugemu, posebno potrebnim.

Z ustreznimi vzgojnimi metodami, z življenjem v skupnosti, ki raste v teku leta na sestankih in doseže svoj višek na taboru v stiku z naravo, kjer ni veliko prostora za udobnosti in odvečne materialne dobrine in na katerem je stik s človekom in božjim stvarjenjem najpristnejši, skušamo tako posredovati današnji mladini sporočilo Kristusovega evangelija, ki sloni na geslu: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Pri tem ne bi rada seveda opustila dela, ki ga na verskem mladinskem področju opravljajo druge
Jadranka Cergol ➔ 2

Intervju z Davidom Bandellijem, ki je kot prostovoljec pomagal na svetovnih dnevih mladih v Rimu

Najprej bi radi vedeli, kako je sploh prišlo do tega, da se je sedem-članska skupina mladih odločila za potovanje v Rim na Jubilej mladih?

Goriški Slovenci smo se pridružili večji skupini italijanskih vrstnikov, da bi ob priliki Jubileja opravljali službo prostovoljcev (Volontari del Giubileo - tisti, ki so nosili plave majice in kape...). Za to pobudo se je goriška nadškofija mobilizirala že lani, ko smo slišali, da se nekaj pripravlja v zvezi z Rimom. Konkretno sem jaz izvedel za to, ko me je prijatelj vprašal, če bi šel naslednje leto v Rim kot prostovoljec ob Jubileju. Seveda sem pritrdil

in tako se je verjetno zgodilo tudi ostalim. Iz vseh teh "ustnih izročil" se je potem nabralo 38 ljudi, ki smo z velikim veseljem in zagnanostjo odšli v Rim, da bi bili na razpolago romarjem. Skozi celo leto so se seveda odvijale različne priprave, od molitvenih srečanj z našim nadškofom, imenovanih MeetingJesus, do Binkoštnega bdenja, ko nam je nadškof tudi simbolično dal poslanstvo, pa do srečanj, ki smo jih prostovoljci sami imeli kot pripravo na svoje delo, ker drugače so se vsa molitvena srečanja odvijala skupaj z romarji, tistimi mladimi, ki so v Rimu bili le pet dni, medtem ko smo mi bili tam celih petnajst.

Kakšno je bilo vaše delo?

Moram povedati, da prvi teden nismo kaj prida garali, saj smo začeli z delom šele v četrtek, ko smo pospravljali nekatere stavbe, kjer naj bi bivali romarji iz celega sveta. V soboto smo prostovoljci imeli tudi svoj Jubilej, ko smo na Trgu sv. Petra prisostvovali sv. maši in papeževemu pozdravu iz Castelgandolfa. S pravim delom smo začeli šele v ponedeljek. Naša glavna naloga je bila ta, da smo morali nuditi hrano vsem romarjem. Razdeljeni smo bili v več skupin, ki so delovale v obcestnih restavracijah (verjetno ste jih videli po televiziji) in skrbeli, da ni bil nihče lačen. Zadnja dva dneva, soboto in nedeljo, pa smo bili zaposleni na samem prizorišču dogajanja, v Tor Vergati, ko smo opravljali redarsko službo, podnevi in tudi ponoči. Bilo je kar precej utrudljivo, posebno za nekatere skupine, ki so se na delo odpravljale zgodaj zjutraj, vračale pa ... tudi zgodaj zjutraj. V Tor Vergati je precej nagajala toplota (42 stopinj), saj je bilo kar tisoč primerov slabosti na dan in prostovoljci smo morali poskrbeti tudi za čimprejšnjo pomoč onesveščencem. Drugače pa je bilo kar prijetno, saj smo skupino sestavljali prostovoljci iz cele Italije (Goričani smo bili porazdeljeni po več skupin) in je to bila možnost za nova in zanimiva spoznanja.

S kakšnimi občutki ste spremljali dogajanje okoli vas?

Ker smo bili prostovoljci in ne romarji, je bila naša prvotna naloga ta,

da seveda nudimo pomoč romarjem, zato nismo mogli biti prisotni na vseh vreliščnih krajih tega Srečanja mladih, vseeno pa smo dogajanju pozorno sledili in kolikor je bilo mogoče tudi sodelovali. Osebo sem bil prisoten le na zaključni maši, saj sem med bdenjem počival, ker sem moral opravljati nočno izmeno. Povedati pa gre, da je bilo vsekakor zanimivo, kajti maša je bila večjezična, spričo različnosti vseh narodov, ki so se tam zbrali. Bila je posebno doživeta tudi zato, ker so jo mladi oblikovali, moderno, ne kičasto in niti puhlo. Plesi in koreografije so bile na pravem mestu tudi med mašo in to je zelo pomembno. Seveda pa vseh dva milijona ljudi, kar jih je bilo tam, ni moglo enako pozorno slediti dogajanju. Mislim, da je marsikdo v Rim prišel le, da bi preživel alternativne počitnice, doživel nova spoznanja in podobno. Tisti, ki so prišli zato, da bi s svojo prisotnostjo pričali zvestobo Cerkvi in Kristusu, pa tudi niso ostali razočarani. Posebnost tega Jubileja mladih je bila ravno ta, da je izpolnil pričakovanja vsakogar.

Zakaj je iz zamejstva, po tvojem mnenju, šlo sorazmerno malo mladih?

Mislim, da je razlogov več. Eden je ta, da je v slovenskih župnijah bilo premalo reklame. V Gorici je na srečo veliko stikov s škofijo, tako da smo te informacije lahko prejeli iz "prve roke". Vseeno pa mislim, da tisti, ki se kolikor tolikor zanima za dogajanje znotraj Cerkve, je za to srečanje vedel in če bi se ga hotel udeležiti, bi šel. Je pa nekaj krivde tudi na strani župnikov, da tega niso nikomur omenili in se niso za to angažirali. Skratka, nima smisla iskati grešnih kozlov, ker so na obeh straneh. Ja ... tisti, ki v Rimu ni bil, naj ve, da je izgubil lepo priložnost, ima pa še možnost, da se udeleži naslednjega svetovnega srečanja mladih, ki bo v Torontu leta 2002. Upam, da bo takrat več Slovencev iz zamejstva, kar pa dvomim, ker je v zamejstvu razduhovljenost na pravem pohodu in Toronto ni ravno za voga-lom ... Vsekakor pa je eden od razlogov za obisk tudi ta, da je glavni organizator tega srečanja Slovenec - torontski nadškof, kardinal Alojzij Ambrožič.

Hvala za pogovor.

Jadranka Cergol

Mladinsko krščansko življenje

skupine, npr. skupina Shalom, šolske sestre, duhovniki s pripravo na prvo sv. obhajilo in birmo (kakšna škoda pa, da se po birmi vse ustavi!), da ne pozabim na mogoče najpomembnejše, na versko vzgojo v družinskem okolju.

Pred meseci se je številna ver-na slovenska mladina srečala s škofom na Opčinah. Sam škof je priznal, da mladih vernikov, posebno pa mladih slovenskih vernikov, ni pretirano veliko in da duhovno poslanstvo v našem mestu ni najlažje, saj je Trst zgodovinsko laično mesto. Poudaril pa je dejstvo, da je Trst zdravo laično mesto, v katerem je dialog med katoličanom in laikom mogoč. Zato ne bodimo mladi verni katoličani v zamejstvu zaprta sekta, ampak živahna skupina, ki izpričuje Kristusov nauk z dejstvi, z zgledom, prav tako kot so nam dokazali mladi v Rimu in z njimi na čelu sveti oče Janez Pavel II.

In še drobno priporočilo: ne presojajmo mladinskega verskega življa s številom prisotnosti pri sv. mašah ali na večjih verskih pobudah; opazili bomo, da kljub vsemu ni pri nas takega duhovnega mrtvila.

Caldeirada 2000

Zamejski skavti na Portugalskem

Pred tremi leti so se nekateri skavti iz Coimbre udeležili mednarodnega tabora Mebasta 97 v Sloveniji. Voditelji udeležencev so se odločili, da bodo tudi oni priredili tako srečanje, vendar tokrat na Portugalskem. To jim je letos uspelo: organizirali so Caldeirada 2000.

Kraj taborjenja je bil Serpins, naselje v osrčju Portugalske - v okraju Coimbra z istoimenskim glavnim mestom. Coimbra je zgodovinsko mesto, sedež najstarejše in najslavnejše portugalske univerze.

Tabor je bil razdeljen v podtabor, ki so nosili imena rib; vsak je imel svoj vhod, kuhinjo in jedilnico.

Na žalost pa smo se morali odpovedati tabornim ognjem, ker je na Portugalskem poleti prepovedano prižigati le-teh zaradi nevarnosti požarov.

DNEVNIK

1. avgust 2000

Zbrali smo se pri Marijanišču na Opčinah in se poslovili od zaskrbljenih staršev, zavistnih prijateljev, starih znancev in - vsaj v mislih - od celega zamejstva. Komaj smo stopili v avtobus, je marsikdo žalostno pomislil na domače kraje, Zahodni Kras oz. mesto, ki jih toliko časa ne bo videl. Trenutek odhoda je bil zares pretresljiv, k sreči smo se po nekajminutni vožnji ustavili na nekem travniku.

Tam smo se srečali z našimi sopotniki, skavti iz Slovenije, nakar smo se zares odpravili na dolgo pot.

2. avgust 2000

Noč smo skušali prespati med vožnjo preko Azurne obale in se začeli vračati k popolni (?) zavesti na prestopu iz Francije v Španijo...vsaj tako se mi zdi. Dopoldne smo dospeli v Barcelono, kjer smo si podrobno ogledali stojnice na znani ulici Rambla in nedokončano Sagrado Famillo. Sladko spanje pravičnega smo spali v nekem jezuitskem centru.

3. avgust 2000

Počasi smo se odpeljali proti Zaragozi, kjer smo si ogledali mesto, kmalu pa smo bili spet "on the road". Zvečer smo se ustavili v Salamanci za sladoled, potem pa odšli proti naši "obljubljeni deželi".

4. avgust 2000

Smo na Portugalskem!!! Vsaj tako sta rekla Pedro in Calixto, ki sta nas sprejela in popeljala na obisk Fatime. Po kosilu pa smo se razdelili po družinah portugalskih skavtov, kjer smo se vsi zelo dobro počutili, saj so bili ljudje zares gostoljubni.

5. avgust 2000

Tudi danes smo bili po družinah in se zelo zabavali pri morju. Kdo ve, kaj so delali voditelji?

6. avgust 2000

Naši sovrstniki so pripravili nahrbtnike in vsak je s "svojo" družinico prispel na tabor. Šotori so se dvignili in jedilnice so zrasle, kot tudi sušilniki in vhod. Postavitev tabora Cavala SZSO-jevih 1. in 4. čete je bila v polnem teku. Takrat pa je prišel slovesni trenutek - predstavitev dežel. Zadonela je pesem - Zdravljica. Nato še Skavtska pesem, Roka spredaj, Silvija, belokranjsko kolo in polka. Za konec pa še Mi se imamo radi. Portugalci so obmolknili in... naenkrat je cel tabor z nami pel Silvijo. Magnifico bo gotovo ganjen do solz.

7. avgust 2000

Odkrili smo, da je poleg luksuznega tuša, telefona in bioloških WC-jev na taboru še trgovina. Med delom (končali smo jedilnice in kuhinjo) smo se osvežili s sladoledom in zapravili majhen kapital.

Ponoči je bila Nočna igra, med katero smo taval po okolici tabora in iskali postojanko s svojo barvo. Izkazalo se je, da je bil to sistem, da bi nas razdelili v skupine z imeni portugalskih specialitet.

8. avgust 2000

Cel dan je potekala Velika igra, zjutraj v tradicionalni obliki, popoldne pa je bil na vrsti šport. Večer je bil v znamenju kulinarike in zamejci smo se predstavili z joto, krompirjem v kozici, golažem, pristnim kraškim pršutom in prav tako pristnim teranom. Degustacija se je nadaljevala dolgo v noč.

9. avgusta 2000

Nadaljevali smo Veliko igro po Coimbri in jedli v univerzitetni menzi. Nastalo je malo panike staršev portugalskih skavtov zaradi požarov. In dolga vrsta Portugalcev pri telefonu zaradi istega razloga.

10. avgusta 2000

Dan socialnega dela. Medtem ko so drugi skavti pridno pomagali v raznih krajevnih ustanovah, cerkvah in domovih za ostarele, smo mi pridno opravili 15-minutno delo in odšli ... na kopanje v reko. Kmalu smo opazili, da nismo edini, ki smo si zaželeli osvežitve.

Zvečer smo se pripravili za izlet po skupinah.

11. avgusta 2000 - 12. avgusta 2000

Vsaka skupina je imela različne aktivnosti: kanu, hoja v hribe, kolesarstvo in še in še. Spali smo tudi po skupinah; eni v hiši, drugi v šotoru.

13. avgusta 2000

Dan odprtih vrat oziroma Dan obiskov. Seveda naši starši niso prišli, ker so precej daleč. Zvečer je bil zaključek z zabavo. Pospravili smo velike, mogočne in trdne zgradbe.

14. avgusta 2000

Pospravili smo še šotore in se poslovili od portugalskih bratov in sester. Čakalo nas je še dolgo potovanje domov...

IN ŠE MNENJA UDELEŽENCEV (in ne) O TABORU

"To je bila nova izkušnja in tabor je bil drugačen kot ponavadi; mislim, da je pozitivno spoznati različne metode skavtskega življenja."

"Po mojem mnenju je bilo zelo lepo, a prekratko. Upam, da bo naslednji mednarodni tabor kmalu, tako da bom spet srečal portugalske prijatelje."

"Res je bilo prekratko in nekateri dnevi so bili prenatrpani z dejavnostmi. Poleg tega mislim, da če bi bilo na razpolago več časa, bi se tudi bolje spoznali."

"Portugalci so prijazni in gostoljubni, posebno pa so me zanimala Portugalke."

"Nisem bil na taboru, vendar vsi pravijo, da je bilo zabavno."

Sara Magliacane

10. Draga mladih - številke, imena, ocena

Kdor sam ni prišel na to prireditve, ki že 10 let označuje prehode iz poletnega v jesensko obdobje, si je lahko iz poročanja medijev ustvaril najrazličnejše vtise.

Kdor je npr. bral Delo, je lahko ugotovil, da je bila "letošnja Draga, še posebno t.i. Draga mladih... vsebinsko izredno bogata in odlično pripravljena", da je "Draga... predvsem odprt prostor za dialog", da je bil nastop Arharja in Bučarja "čisti intelektualni užitek." In da: "Nič manj vznemirljivo ni bilo dveurno nenapisano in tekoče predavanje Jožeta Pirjevca... ali skupen nastop Brigite Bukovec, Darje Švajger, Žarka Petana in Borisa Pahorja." Dejan Pušenjak - Delo, ponedeljek, 4. septembra 2000 (str. 3).

Kdor je bral Mag, je dobil vtis, da smo imeli organizatorji v glavi samo politiko, ko smo izbirali program in vabili udeležence, ne pa pluralizma in želje po odprtem dialogu, saj naj bi "Drago mladih obiskovala močna skupina mladcev, ki so nekoč zapustili Lojzeta Peterleta in se zbrali okrog Franca Zagožna..." Zato pa se je nekako nezavedno izkazalo, da tiha os med dr. Zagožnom in dr. Bučarjem

obstaja in da je v tem referenčnem krogu mogoče najti prostor tako za dr. Pirjevca kakor za dr. Arharja." Janez Markež - Mag 36/2000 (str. 25).

Kdor je bral Primorski dnevnik, je ugotovil, da je bilo malo mladih poslušalcev: "V prostornem šotoru se je zbralo lepo število slušateljev, med temi pa (presenetljivo!) malo mladih..." Matejka Grgič - Primorski dnevnik, petek 1. septembra 2000 (str. 3).

Spet drugačno sliko o letošnji izvedbi Drage mladih si je lahko ustvaril, kdor je bral Novi glas: "Bo po desetih letih treba spremeniti formulo Drage mladih? (...) Čeprav je res, da že to, da na koncu poletja privabiš na eno tako srečanje od 50 do 80 mladih, je uspeh, je bilo po drugi strani preveč ugotovitev, da udeležba šepa in da letos ni prišlo do tistega družabnega momenta, ki je za mlade navsezadnje prepotrben. Morda je res napočil trenutek razmisleka o zasnovi takih srečanj." Ivan Žerjal - Novi glas, 7. septembra 2000 (str. 6).

Organizatorji bi - zaradi elegance - ne smeli osporavati temu ali onemu poročevalcu. Malo nas je zabavalo dejstvo, da so nam mediji posvetili to-

liko pozornosti in se jim zato zahvaljujemo (poročal je tudi Radio Trst A in slovenski deželni telednevnik, Radio in TV Slovenija, Družina in morda še kdo). Nekateri komentarji so nas pozitivno presenetili, drugi malo manj...

Zato smo se odločili, da na tem mestu objavimo samo imena, številke Drage mladih in izjave udeležencev. Potem pa naj si vsakdo še enkrat ustvari (ali popravi) mnenje o 10. Dragi mladih.

Kje: Park Finžgarjevega doma na Opčinah

Kdaj: od 31. avgusta do 2. septembra 2000

Glavni organizatorji: Mavrični most mladih

Organizacija gostiteljica: Mladi v odkrivanju skupnih poti

Imena gostov:

* Jože Pirjavec - univerzitetni profesor, zgodovinar, avtor številnih publikacij in knjig predvsem o zgodovini Jugoslavije in Slovenije

* Žarko Petan - pisatelj, dramaturg, režiser

* Boris Pahor - pisatelj, publicist, Prešernov nagrajenec

* Brigita Bukovec - srebrna medalja na Ol v Atlanti

* Darja Švajger - pevka, predstavlja Slovenijo na Evrosongu

* France Bučar - pravnik, publicist, predsednik prvega slovenskega parlamenta

* France Arhar - guverner Banke Slovenije

Delavnice mladinske ustvarjalnosti

* obrtna - Lucija Simoni

* pevska - Ingrid Stantič

* časnikarska - Breda Susič in Klemen Mozetič

* plesna - Andrej Drenik

* kulinarična - Petra Turk

Približno število slušateljev (zaradi poročila v medijih smo vodili evidenco) uvodno predavanje (prof. Pirjavec): 50 mladih (od katerih 30 zamejcev); 40 drugih

Petkova okrogla miza: (z leve proti desni) Žarko Petan, Brigita Bukovec, Darja Švajger, Boris Pahor in Jadranka Cergol.

petkova okrogla miza (Petan, Pahor, Bukavec, Švajger): 40 mladih; 40 drugih

sobotna okrogla miza (Bučar, Arhar): 50 mladih; 60 drugih

Število mladih, ki so sodelovali pri organizaciji:

Mavrični most mladih: 12

MOSP: 16

Najvišje število pripravljenih kosil: 82 (v soboto)

Pokrajine iz katerih so prihajali mladi (prijavljeni) udeleženci:

Tržaška, Goriška, slovenska Primorska, Notranjska, Ljubljana, Dolenjska, Štajerska

Strankarsko in versko prepričanje udeležencev:

ne vodimo evidence po teh kategorijah, dobrodošel je vsako

Mnenja udeležencev

Ob koncu vsake Drage mladih priredimo kratko zaključno refleksijo. Na njej organizatorji spodbudimo debato o komaj minuli DM, o njenih sončnih in senčnih straneh. Želimo slišati predvsem kritike, zato da vemo, kako še izboljšati ponudbo. Oglejmo si nekaj pripomb, ki so prišle na dan letos:

Štefan (Trst): Morda se predavanja zdijo mladim prezahtevna. Vprašati se moramo, če Draga mladih ni postala kopija tistih iz Drage. V tem primeru bi razumeli, zakaj se viša število ne-mladih poslušalcev in zakaj je bilo letos manj mladih, ki so se prijavili.

Breda (Trst): Zadnja leta smo precej pazili, da smo ponudili čim bolj "mladinski" program. Povabili smo goste, ki zastopajo t.i. mladinsko kulturo (pevce, glasbenike, športnike). Poleg tega smo nalašč oblikovali nekatere okrogle mize bolj v smislu osebnih pričevanj, ker je ta oblika mladim bližja. Draga mladih ni in ni nikoli hotela biti masovna prireditev. Mora biti na neki intelektualni višini - in to je letos bila. Poleg tega smo uvedli delavnice mladinske ustvarjalnosti, ki so zelo privlačne za mlade in so bile tudi letos uspešne. Sicer pa: kdor pravi, da je udeležba na Dragi mladih skromna, naj poskusi preveriti, kdo je v našem prostoru dosegel boljše rezultate na tem področju. Jaz sem z letošnjo udeležbo zadovoljna, ker je bilo veliko več mladih zamejcev kot prejšnja leta.

Predavanja dr. Bučarja in dr. Arharja se je udeležilo veliko število poslušalcev.

Ivo (Trst): Po mojem je bila letos tema zelo dobro izbrana. Predavatelji so bili izjemno zanimivi. Morda bi lahko še naprej razvili temo v smeri prihodnosti slovenstva. Kateri je naš nacionalni cilj, kaj je slovenska specifičnost?

Milko (Gorica): Zelo pozitivno se mi je zdelo to, da so letos vprašanja postavljali pretežno mladi. V primerjavi z minulimi leti smo na tem področju naredili velik korak naprej.

Marjeta (Notranjska): Prvič sem prišla na DM, čeprav sem o njej že prej slišala. Zelo sem vesela, da sem se odločila, da pridem. Letošnja tema se mi je zdelo zelo privlačna. Sobotno soočanje med Bučarjem in Arharjem je bilo po mojem višek letošnje DM. Na petkovi okrogli mizi pa so si bili po mojem gostje preveč različni, da bi se ujeli. Kar se tiče družabnosti, sem opazila, da smo ostali razdeljeni po majhnih skupinicah in da se nismo zelo pomešali med seboj.

Andrej (Trst): Družabni del je letos morda res pešal, vendar je bilo to zato, ker je bilo manj stalnih obiskovalcev, veliko več pa takih, ki so prišli samo na eno ali drugo predavanje. Organizacijsko je DM postala zelo naporena, rezultati glede udeležbe po mojem še niso temu primerni.

Gregor (Ljubljana): Bistvo DM so po mojem prijateljstva, ki se tu spleto. Jaz sem tu spoznal zamejske Slovence, ki bi jih drugače nikoli ne bil. Z njimi - in z drugimi prijatelji iz cele Slovenije - imam že vrsto let plodne stike.

Darko (Dolenjska): Na DM sem bil že pred nekaj leti. Letošnja tema je bila odlično izbrana. Organizacija je bila brezhibna. Opazil sem, da ste organizatorji v teh letih neverjetno napredovali, postali ste skoraj profesionalci.

Nataša (Prekmurje): Tema je bila odlična. Mediji so DM zelo dobro spremljali in poročali. Glede udeležbe: treba je vabiti mlajše generacije, imeti intenzivnejši kontakt med mladinskimi organizacijami (ta stik je letos malo popustil) in informirati javnost zgozdam - predno mladi odidejo na počitnice. Tako bomo povečali udeležbo.

Simona (Ljubljana): Letošnje delavnice so bile zelo kvalitetne. Morali bi jih bolj reklamirati: kdo jih bo vodil, kaj bomo v njih delali...

Monika (Ljubljana): Na DM sem bila prvič. Res sem presenečena nad ponudbo, ki je bila izjemno kvalitetna. Najbolj pa sem hvaležna zato, ker sem tu dobila dragocene informacije o zamejcih. O njih v Sloveniji ne vemo veliko, nismo osveščeni. Šele na DM sem lahko videla, kakšna vitalna skupnost živi tukaj.

Edo (Ljubljana): DM je bila letos odlična. Nimam pripomb. Ah, ja! Zato da bi bilo prihodnjic še lepše, predlagam, da bi pri obedih namesto soka pili vino!

No, pa naj bo! Bomo videli, kaj se lahko prihodnjic ukrene v tem smislu! Na svidenje, na 11. Dragi mladih!

Francesca, Štefan, Andrej, Breda, Matej, Jadranka, Jasna, Sara, Danilo, Edvin, Ivo, Mateja in ostali MOSPovci

Ko se strast zaganja (3. del)

Noč na plaži

Z roko v roki sva odkorakala po stezi do železnih vrat in zdrknila na cesto. Votel trušč, ki sva ga pustila za sabo, se je kmalu spremenil v spokojno tišino. Najini telesi sta nemirno marširali ob robu ceste proti šumeči obali, toda najini duši sta v resnici obstali; razburjeno sta mirovali in strmeli daleč v temo, ne da bi se njuna pogleda tudi za hip upala srečati.

Tako sva stopila na mrzel pesek tihotne plaže, nema, opustošena, razduhovljena. Dve lutki, katerih niti sta pretrgani. Nežno sem jo objel okoli hrbta - a sem dejansko objemal samega sebe. Ljubeče sem jo božal po roki - a v bistvu sem trepljal svojo lastno ramo v spodbudo.

Ko sva počasi lezla proti morju, je mirno naslonila svojo glavo ob moj vrat. Začutil sem njene kodraste lase pod svojo brado, kako jih nočna sapica vrti okoli mojega nosa, nasmehnil sem se ščegetu, ki je dramil moja lica, nasmehnil sem se telesnosti, ki je zadihala ob igrivosti zefirja. Postal sem in jo zasukal predse, da se je s hrbtom naslonila na moje telo. Stisnil sem jo k sebi. Občutil sem večnost pod svojo kožo. Gledal sem daleč v noč in v temi videl trak neprekinjenosti, potek vsega življenja, kjer ni obzorja in ni minljivosti. Podoživel sem večer v pivnici in sprehod po gozdu; in sedaj sem bil na plaži, s svojo Majo v objemu in toplim vetrom v telesu. Čas je izgubil svojo funkcijo, tako kot prostor. Čutil sem, da me je Maja pred tem pričakovala in pogrešala. A čas sem sedaj imel v svoji oblasti: če-

sar ni bilo, je postalo navzoče sedaj, v prostrani črnini.

Pred nama so se iz daljave širile tanke srebrne črte, ki so se nama bližale, medtem ko so se v ozadju delale nove, ter se šumeče prelile v gosto srebrnino, ki nama je žgečkala prste na nogah. Maja se je vsakič nasmehnila; in ob vsakem nasmehu sem začutil njeno telo bliže svojemu. Nežno sva se zazibala, nakar sem jo počasi porinil naprej, da sva tako rekoč prilepljena stopila malo dlje v vodo. Nihajoči valovi so nama sedaj oblivali gležnje. Lahko sem videl, kako se svetloba iz svetilke pri vhodu na plažo odbija v črnem morju okoli najinih teles in se ljubko raztrešči v nešteto igrivih iskric, ki so se veselo gugale v ritmu valovanja. Brez besed sva stopila še malo naprej. Mivka pod nama se je gladko udirala in midva sva stopala dlje, kot omamljena od tiste mehke vdanosti.

Robovi mojih kratkih hlač so se pričeli namakati. Počutil sem se dokaj smešnega: gole noge so se prijetno grele pod skrivnostno vodo, nad pasom pa me je počasno plapolanje majice vedno bolj mrazilo. Nisem vedel, ali bi se raje vrnil na suha tla in se posušil ter dalje sedel ob prijetnem pihljanju, ali bi stopil globlje in se prepustil črni, postopni toploti. Roke sem spustil na Majine boke in prijazno drsel niže. Pod raztrganimi kavbojkami so njena stegna bila čedalje manj sproščena in pod svojimi dlanmi sem čutil hladno kurjo polt. Kot bi ji s tem hotel segreti noge, sem jo hipoma objel okoli pasu in jo stisnil ob svoje telo. Naglo se je obrnila, me prišla okoli vratu in najini prilepljeni

telesi sta se spojili v mokrem a nad vsem vročem poljubu.

Zamižal sem, pravzaprav tesno stisnil oči in se še bolj vsilil vanjo. Nos sem tiščal ob njeno lice, ga strastno drgnil sem ter tja, kot bi še z njim hotel podreti preko njene kože. Istočasno sem čutil njen hladen nos, kako se brani, čeprav z isto strastjo, kako leze nazaj in naprej, kako se naposled preusmeri in se pritisne ob

mojo kožo. Prijel sem jo za glavo, kot otroka, ki ga roditelj poleže v zibelko, in jo nežno božal po mehkih laseh. Še bolj se me je oprijela, se še bolj strastno zagnala vame. Moja čutila so se popolnoma predramila. Okusil sem slano morje, ki je prenavljalo najini telesi in ob tem občutku sem zaužil v čistosti strastne ljubezni, v vodénem pretakanju razburkanih srčnih utripov. Zaslišal sem butanje nenehnih valov, ki sta jim najini telesi bili v napoto. Valovi so čedalje glasneje šumeli v moji glavi, da nisem vedel, ali se zbuham ali medlim. Kot v polsnu sem zavohal morje, tisto svežino, ki sem jo poznal od vsega otroštva; globoko sem zadihl in se napojil s tistim vonjem - z vonjem neskončnosti, z vonjem življenja. Najpopolneje pa sem začutil veter, ki se je dvigal iz vode in me božal po telesu, mi kuštral lase, se vrtel okoli naju in raznašal najino luč nazaj tja, od kamor je prihajala, na kopno daleč za nama. Lahko sem čutil na svoji koži, kako se nato poigrava s peskom, s tisto hladno maso, ki je bila hkrati solidna in mehka. Njegovo šumenje je rezko odmevalo širom po obali in švigalo mimo mojih ušes, mi šepetalo prijazne besede in me z njimi ščipalo po ogreti koži. Občutil sem vodo pod svojim pasom, občutil tisti del telesa, ki je bil sedaj od mene skorajda ločen. Predal sem ga pohlepni vodi, ki ga je božala in ljubkovala, kot bi ji bil od nekdanj pripadal. Predvsem pa sem občutil Majino telo ob svojem, njeno zibanje, njeno strast, njeno toplino.

Kar naenkrat se mi je zavrtelo v glavi, noga mi je kleknila naprej in v momentu sem izgubil ravnotežje. Šele v tistem hipu sva se ločila, zamahala sva z rokami, a bilo je prepozno: z vso težo sva pljusnila v vodo.

Leden občutek se je razlil po moji koži, lahke obleke, ki sem jih imel na sebi, so nenadoma postale težke, kot bi bile jeklene; in Maja je v vodi še vedno visela pod mano in se hihitala med nemimi mehurčki, ki so bruhali iz njenih sladih ust. Malo sva se zavrtela drug okoli drugega in zaplavala po tisti neotipljivi črnini. Prijel sem jo v naročje in jo ponovno poljubil, tokrat s še večjo nežnostjo, da bi jo objel s svojo sladkobo, saj sva sedaj bila oba pošteno slana od nog do glave.

Mokre obleke so se še dolgo sušile na ležalnikih, medtem ko sva z Majo potapljajala svojo ljubezen v slepi noči.

Luka Pieri

Živim te, življenje

Nepopisen greben do Mojstrovke: zgoraj kristalno jasno in toplo, spodaj žare v soncu povsem srebrne megle, pod njimi je sivo in mrzlo. V kristalno modrino štrlijo ostri kljuni gorskih galej ter plavajo po morju svetlobe. Vzpenjam se med rušjem, po skalah, po redki, skoraj zlati avgustovski travi. Na vrh, pa dol z njega na sedelce, spet na stolp in dol v škribino, desetkrat, dvajsetkrat. Na desni splozko melišče, na levi prepad. A na grebenu - vihar, visoko, hudo razpokano deblo z odlomljenim vrhom. Živeče okostje, namesto vej mu na vse strani štrlijo krivi, komaj za komolec dolgi ali celo še krajši štrclji. Odlomljen vrh počiva nekje v prepadu. Pripreti moram oči pred silovitostjo svetlobe, ki žari od njega, simbola moči in kljubovanja. Spreletava me strah, le-ta pa se počasi preveva v spoštovanje do tega živečega relikta: stalo je tu, ponosno, in raslo v ostrino neba, ključovalo viharjem, še globlje poganjalo korenine... en sam blisk ga je razgalil in zdaj stoji tu, samo, zapuščeno, mrtvo.

Žalost prizora me preveva, prepuštim se resničnosti in se zavem: sama sem lahko vihar, vsi lahko postanemo golo, mrzlo, razpokano deblo, naj se tega zavedamo, nato pa strmogla-

Zulejka Paškulín.

vimo. Kam? V nič! Smo na robu nebi-vanja, vemo, da nas bo ledeniška raz-poka neizogibno pogoltnila. Izhoda ni. Groza je, ta naša bit. Rodimo se, da umremo - kot atol, kot svetel atol v oceanu teme. Iz njega nastajamo, vanj se pogrezamo.

Ura življenja tiktaka in jaz jo - groza - slišim. Nobene neposredne vezi ni med menoj in njo, a zaznavam spodrsavanje njenega kolesja. V hipu zaslišim tiktakanje vseh ur sveta, od stolp-nih do zapestnih, enako veleurno veso-lje, atomske ure radioaktivnih snovi. Kdo sem jaz, ki vse to doživljam? Tega doživetja ne morem deliti z nikomer, to je skrivnost mojega duha. Lahko o tem govorim, pišem, a razume me bo le, kdor kot jaz ljubi življenje! Res je, prav ste prebrali: ljubim življenje, to svoje kratko bivanje, v vseh njegovih odtenkih. Ljubim ga, ker vem, da je moje, samo moje. Hočem ga živeti popolnoma, do najmanjšega občutka, vse dokler mi je dano živeti, dokler mi usoda omogoča. Živim ga od dne do dne, kot da bi bil vsak dan zadnji. Kakor reka iz dogajanj je naše življenje, kakor deroč hudournik: komaj se kaj pojavi, že je odplavljeno. Val nanese drugo, a kot bi trenil, je proč. Tako mi dan za dnem izginjajo lju-bezni, sovraštva, žalosti, strasti,... - iz-ginja mi življenje, ki ga tako ljubim.

Zato, živimo življenje, ki nam je da-no, ne izgubljam ga v malenkostih, ne trosimo ga v neumnostih, ŽIVIMO MLA-DOST! Naša večnost je kratka. Malo vemo o nas, a kar vemo, zadostuje, da ne spregledamo neizbežne minljivosti našega življenja!

Zulejka Paškulín

OCENE

III. Zamejski rock festival

V petek, 15. septembra, se je v parku PD Rapotec v Prebenegu v organizaciji Kraških ovčarjev in MOSP-a, v sklopu Odprte meje 2000 ter pod pokroviteljstvom občine Dolina, SSO-ja in slovenskega radia, odvijal III. Zamejski rock festival. Laibachi so pred več kot desetimi leti izjavili, da je pop glasba za ovce, oni sami pa so volkovi preoblečeni v pastirje. V Prebenegu o pop glasbi nismo dosti slišali. Dejansko pa je bila čreda ovac - poslušalcev zelo številna in zadovoljna z raznovrstnimi nastopi.

Pred tremi leti, ko je v parku Finžgarjevega doma na Opčinah bila na vrsti prva izvedba festivala, smo lahko prisostvovali le skupnemu nastopu nekaterih prijateljskih ansamblov. Letos se je kvaliteta festivala bistveno okrepi-

la, tako da je v Prebenegu v dobrih šestih urah glasbe v živo nastopilo celo petnajst skupin. Poleg ansamblov, ki so že nastopili na odru festivala, kot so sami "Kraški ovčarji", "Fiberglass", "Stara Vrana", "Nerds" (svoj čas "Soraya"), "Floating points" idr., je nastopilo več sorazmerno novih skupin, kot sta skupini "Anorexica" in "Latte di suocera". Zabavni so nedvomno bili člani skupine "Latte di suocera", ki so publiko navdušili bodisi zaradi divje "hard-core" glasbe kot tudi zaradi originalnega nastopa. Na vrsti je bil tudi že priznani ansambel "Paolo Bembi band", ki se je pred nedavnim udeležil festivala v Castrocaru. Največja senzacija festivala pa je bila skupina "La cacca intorno". Ansambel iz Doberdoba nastopa že nekaj let po

naši deželi s svojevrstnim demencijalnim, "porno-horror rockom", ki ima svoje korenine pri skupini "Elio e le storie tese" kot tudi pri tržaških "Minchiosih" in "T.H.C.-jih". Že v naslovu njihove prve zgoščenke "La mucca avvolta nel domopak sui binari del treno" lahko zaznamo izredno duhovito sporočilnost njihove glasbe. Prepričljivi so bili tudi člani skupine "Crazy Smiles" Marko, Damijan, Tomaž, Aljoša in Enrico, ki so starosti navkljub že nastopili na nekaterih bolj ali manj pomembnih tržaških revijah kot na primer na glabenem natečaju v okviru "Bavisele".

Poleg vseh teh skupin so nastopile še druge, ki so zadovoljile mlade in manj mlade, ki so festivalu sledili do konca. Velika zasluga pri izvedbi festivala gre poleg pokroviteljem in organizatorjem tudi vsem tistim članom ansamblov, ki so posodili glasbene instrumente.

Rok Oppelt

Etty Hillesum - dnevnik razmišljujočega srca

Osební dnevnikí so najbolj natančno zrcalo človekove duše. V svojem življenju morda nimaš priložnosti, da razkriješ komu vse svoje misli in čustva. Lahko pa to priložnost imaš in deliš z drugim ali z drugimi košček svojih prepričanj. A samo papirnate strani in črnilo lahko najbolj ohranijo tvojo preteklost in ti pokažejo, kam te je do slej pripeljala tvoja pot. Kot v prejšnji številki Rasti je tudi tokrat na vrsti ocena dnevnika, tokrat resničnega.

Etty Hillesum je živela v Amsterdamu. Hiša na največjem mestnem trgu Museumplein, kjer je bivala med drugo svetovno vojno, je bila oddaljena le nekaj milj od hiše-zatočišča, kjer se je skrivala Ana Frank, ki je pisala prav v istem obdobju kot Etty. Njuni usodi sta bili, žal, podobni.

Etty je 27-letna študentka, hči judovskega ravnatelja na višji šoli. Študira slovanske jezike in uči ruščino študente, da bi zaslužila nekaj denarja. Februarja leta 1941, ko začne pisati dnevnik, spozna zanj zelo pomembno osebo: Juliusa Spiera, ali S., kot ga v svojem dnevniku imenuje. Spier je izumitelj "psihokirologije", vede o preučevanju lis na dlani rok, s pomočjo katerih zna opisati značaj oseb in skupaj z njimi reši njihove probleme. "Lahko zgleda paradoksalno,

a S. zdravi osebe tako, da jih uči sprejemati trpljenje" - tako ga opiše Etty. Spier ima poseben značaj: zna pritegniti ljudi in jim nuditi potrebno pomoč, zato ga veliko ljudi ceni in išče njegov nasvet. Tudi Etty ni izjema: z njegovo pomočjo začne spoznati samo sebe, išče svoj notranji mir, ki ga je do takrat zelo pogrešala; postane njegova "ruska tajnica", kasneje pa, kljub nezanimarjivi starostni razliki, njegova ljubimka.

Iz meseca v mesec se politično stanje na Holandskem hitro slabša; grozote druge svetovne vojne obdajajo Etty, sploh pa ne ovirajo razvoja njene duševnosti. Njeno notranje ravnotežje, ki ga hrani z branjem Rilkeja, Junga, svetega Avguščina in Svetega Pisma, ostane nedotaknjeno. Na straneh njenega dnevnika ni nobenega sledu po kaki cerkveni dogmi, teologiji ali tradicionalni religiji, kljub temu pa lahko najdemo bistvo le-teh v njeni osebni veri. "Dekle, ki ni znala poklekni," spozna moč molitve. Dandanes na Holandskem kristjani o njeni veri tako pravijo, da se je dotaknila bistva, jedra krščanstva, isto pa izjavljajo Judje v zvezi s svojo vero. Resnica pa je, da je ona sama razvila svojo osebno, individualno vero in duševnost. Sam sem to plat njene življenjske zgodbe najbolj cenil.

Tudi pri njej ima bistveno važnost ljubezen. Etty najprej spozna fizično plat ljubezni. Strasti, posesivnost in potreba po fizični prisotnosti ljubega jo dolga leta označujejo. Kasneje pa spozna, da energijo, ki jo čuti v sebi, ne more dajati eni sami osebi, ne da bi se zato počutila sebična. "Nešteto parov nastane zadnji trenutek iz obupa. Raje sem sama in za vse." Njen altruizem postane tako močan, da se prijavi kot prostovoljna bolničarka v judovskem zaporu v Westerborku.

gli Adelphi

ETTY HILLESUM

Diario
1941-1943

Tam živi z bolnimi, jim pomaga in jih opazuje. Nekajkrat hudo zboli, a vedno ji ostaja energija za druge. Po enem letu, 7. septembra 1943, mora s celo družino v Auschwitz, od koder se ne bo vrnila. Iz vlaka Etty, nasmejana - kot je v njenem značaju - zadnjič pozdravi svojega prijatelja Jopiea.

Njen dnevnik je v Italiji izdala založba Adelphi, slovenski prevod pa zaenkrat še ne obstaja. Ob branju doživim vsakič lep občutek, ko preberem katero izmed njenih kratkih in bistvenih misli, ki me presune, se z njo strinjam in začnem razmišljati... Etty ni bilo všeč uporabljati težko razumljive besede, čeprav so jo včasih njena razmišljanja privedla do metafizike. Želela je, da bi drugi spoznali njene misli, da bi se ne izgubile. A hotela je tudi slediti usodi svojega naroda, ker zanj ni bilo razlike, če je trpela ona ali kdo drug. Tako ji je velevalo njeno "razmišljujoče srce".

Daniel Beorchia

RAST, mladinska priloga Mladike,
34133 Trst, ulica Donizetti 3
Pripravlja uredniški odbor
mladih.

Pri tej številki so sodelovali:
Jadranka Cergol,
Sara Magliacane, odbor MOSP-a,
Luka Pieri, Zulejka Paškulín,
Rok Oppelt in Daniel Beorchia.

Številko je uredila: Breda Susič

Trst, september 2000

Tisk graphart snc - Obrtna cona
Dolina 507/10 - Trst
Tel. 040/8325009